СЕРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ.

Новине наше излазе сваке седмице двапутъ а С. Нар. Листъ по єданпутъ.

Год. VII.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти съ полгод. ценомъ 5 фор. среб.

ЧИС. 26. ПЕШТА, Неделя 2. Априла. **1844.**

УНГАРІЯ.

ДЖАВНЫЙ СОБОРЪ У ПОЖУНУ — *Предложеніе закона о своб. крал. градовима.* (Продуженіе.)

Ж. О домостроителству вароши. §. 85. За накнаду явны потреба вароши служе пре свега приходи варошкогъ приватногъ иманя, а порезъ, ма коєгъ рода, само се онда и у толико на народъ наметнути могу, ако приходи на накнаду свію потреба не бы достали. — З. О дужностима вароши. §. 86. Варошь є обвезана земальске законе извршавати и бранити, по смыслу овы у свомъ окружію свакомъ правоправити, и све явне тегобе соразмѣрно носити.— И. О раздѣленію вароши. §. 87. Оне вароши, коє манѣ одъ 12.000 жителя имаю, зову се *мале вароши*, оне, коє одъ 12.000 до 30.000 жителя имаю, зову се *среднѣ вароши*, а оне вароши, коє преко 30.000 жителя имаю, зову се *велике вароши.*

(Продуженіє слѣдує.)

Изъ Баната. — Знамъ, да є В. Б. црковно Общество на захтеванѣ врховногъ наши народны школа Надзырателя 75 фор. В. В. на заведеніє Препарандско, отсадъ сваке године давати заключило. — Похвално є то, и врло добро, да народъ своя общеполезна заведенія тако цѣни, и колико више може подпомаже и издржава. — Но све то за садъ на страну оставляюћи морамо признати, да є намѣреніє врховногъ наши нар, школа Надзырателя, съ коимъ Онъ препарандскій фундусъ повећати жели, врло благородно, и да бы народъ то съ найвећомъ радостію одобрити мого, и на помоћь притеко, ако бы поредъ благородногъ намѣренія препарандскій фундусъ повећати, *и изъ тогъ после старимъ Учительима и ньинимъ удовима пензіе издавати*, и о томъ свойски побринуло се, како бы народъ изъ Препарандіє учителѣ тогъ светогъ имена достойне добывао; то родительи, кои свою дѣчицу као очи у глави одъ повреде чуваю, и кои по Богу, по желъи Царевой, и по топлой своіой родительской любови у руке учителѣве исту воспитанія ради, као найсветіи аманетъ предаю, ватрено желе, то правда иште. — Вишехвалѣно Надзырателство, имаюћи предъ очима повећанѣ препарандскогъ фундуса, и поредъ тогъ — како се говори — осигуранѣ учителя, и ньины удовица, што више и дѣце ньине, отечески се за учительство стара. — За Свештенство се наше нитко нестара, а сви одъ тога иштy: да дужность свою строго отправля, да предикує, да кньиге купує, да чита, да пише, да чисто обучено шеће и т. д. и т. д. — Но и зашто да се ткогодь за то постара, кадъ є, а особыто карлштадтсковойничкой крайни преко єго снабдѣвено, пакъ опетъ у опанцы иде! — тако Г. Извѣститель отъ тудъ у Числу 10. о. г. Срб. Нар. Нов. о єдномъ ондашнѣмъ онаквомъ нашемъ свештенику вели! — сравнява римскогъ Капелана съ нашимъ Свештеникомъ, и диви се, како се онай о свомъ закону брине, а некаже, како онай и нема ни зашто друго, него само за свой законъ бринути се; нашъ пакъ Свештеникъ и за законъ бринути се има, и за друго, и за треће бринути се мора; — несумнямъ да то и Г. Извѣститель незна, кадъ све друго зна. А што римскогъ Капелана као цвѣтакъ одѣвеногъ, или као голуба — гди шеће, србскогъ пакъ свештеника поредъ раала, и мотике у издртой хальини, обувеногъ у сандаліама, види, то ніє тако велико и непостижимо чудо, само руку на срдце, и мало проразсудити молимъ, пакъ неће остати узрокъ непогоћенъ.

Ал' на што толико о томъ, кадъ є нама суђено, да наше не само буде, него — недай Боже! — и остане лоше. И вѣруй роде и народе! докле ти годь Свештенство у своій свакоякой неуредности дави се, дотле ће све наше быти лоше. — — Пакъ „шта ћемо" да бы и наше Свештенство онакво, какво Богъ, правда, духъ времена хоће быти могло? — Ево шта ћемо, само ако хоћемо: Старат'ћемо се, да нашемъ Свештенству оно съ пута уклонимо, што му, ако бы ткогодь између тогъ найпаметніи, найученіи Свештеникъ быо, найпоштеніє мысліо, и све оно чинити хтѣо, коє правомъ Свештенику пристои, тако чинити препятствує. — Препятствія та, сбогъ коій наше Свештенство не само други иновѣрни народи, него на жалость нашу, и самъ нашъ родъ и народъ малоуважава, и сбогъ коій рѣдко коємъ ученомъ нашемъ младићу, макаръ онъ како на другій позволителанъ начинъ мршаво живіо, на паметъ пада за тымъ званіємъ тежити, коє се поредъ неуредногъ снабдѣнія неможе, као што се ште исполнявати, — препятствія велимъ та овде числити, звало бы се исяо оно све єднако повторавати, коє одъ стране терете званія своєгъ, и терете друге и треће своє познаваюћегъ нашегъ — ако не више и ревностніє, то доиста као гореспоменутый Извѣститель за Србство, и срећанъ тогъ напредакъ дисаюћегъ Свештенства у свакомъ скоро листу милы намъ Нар. Новина читасмо: но на коє — тежко си нама! — отъ више ньи, као и отъ споменутогъ извѣстителя противне отзиве добывасмо. — — Но и зашто бы другачіє, кадъ є Попу лагко, „Поповина є Царевина; и само ел' ткогодь браду пустіо, лагко ће живити"; тако се то одъ старина, пакъ до данашньи дана све єднако мысли, потеже и говори, безъ погледа на садашность, и обзира на прошлость. Ал' за Бога люди! вы паметни, учени, искусни и ревностни Србльи! башъ да є тако, као што гдикои суди, кои не само, што и сватакъ поповскій у свакомъ дружству, и саборищу за врата црквена прекива, и никадъ своємъ Пароху

Библиотека Матице Српске у Новом Саду

ни годишньій биръ, ни заслужену по штоли наплату недає, него желећи, да му Свештеникъ на некій начинъ подлоге, съ коимъ бы онъ мого како хоће сиграти се, служи, и остане, и тражећи прилике, како бы лакше ту свою цѣль постигнути мого, мудрествує: како є Попу лагко; да є Поповина Царевина, да попъ има дубоке джепове, и незнамъ какву торбу, коя є увѣкъ праздна; и пр. и пр. — опетъ зато вы баръ можете проникнути у неуредности и недостатке, поредъ кои може поповина, ако не царевина, а оно начинъ, коимъ се лакше стећи може, дакле съ дубоки и пуны, а може и сиротиня съ дубоки и праздны джепови быти.

(Продуженіє слѣдує)

АУСТРІЯ.

По вѣстма са Сулинскогъ ушћа ніє тамо іоштъ ништа учинѣно, чимъ бы се показало, да ће се обећано регулиранѣ рѣке у дѣло привести. Да бы се у смотренію учинѣны обећаня очи публикуму колико толико замазале, намештена є єдна машина, али ова никаквогъ готово успѣха непоказує. При овимъ бы по свой прилици цела стварь остала, кадъ не бы Аустрійско Правленіє одъ своє стране све чинило, да се толикимъ незгодима, коя несамо бродопловству толику штету наносе, него кои є ради вѣкъ и толико людій животъ свой изгубило, вѣкъ єдаредъ конацъ учини. Изъ Беча є недавно єданъ особеный Коммессаръ на ушће Дунава оправлѣнъ, да тамошня обстоятелства изпита и опредѣлено извѣстіє поднесе, на коємъ ће се Аустрія у договору са Руссіомъ оснивати моћи. Вообште узето види се, да Аустрія садъ паропловству на Дунаву више него преће вниманія покланя, єрбо є она и са Портомъ у договоръ ступила ради уничтоженія препятствія на долнѣмъ Дунаву. Надежда, коя се овде и онде показывала, да ће Руссія ушће Дунава за свободно прогласити, показує се на првый погледъ за саму обсену. Све, што ће се у овомъ призрѣнію постићи моћи, у томе ће се состояти, да ушће Сулинско очисти, а топови, кои надъ овимъ зеваю, тежко ће се одавде уклонити моћи. Руссія врло добро познає важность овогъ положенія, награде крвавогъ єдногъ рата, и неће га своєвольно уступити хтети. — У Унгаріи се опетъ много говори о плану Дунавъ или средствомъ канала или гвозденогъ пута съ моремъ союзити. Колико бы годь оваково предпріятіє за преносиванѣ еспапа корыстно было, єрбо бы се таковимъ начиномъ ушће Дунава обићи могло, у толико се на произведеніє овогъ предпріятія ни помыслити неможе, єрбо ће *сѣверно теченіє* у Цариграду, као што се то изъ досадашнѣгъ изкуства довольно засведочило, свагда предупредити умети, да Порта за таково предпріятіє дозволенѣ неизда.

Бечь, 26-огъ Марта. — У державной канцелларіи у царской паллати справляю се собе за дочекъ Цара Николая съ найвећимъ великолѣпіємъ. Ове су собе найлепше у целой царской паллати.

СЕРБІЯ.

Београдъ, 27. наш. Марта. — Законикъ Грађанскій изданъ є, и одъ прекюче у дѣйство є ступіо. За сада се толико о нѣму примѣчава, да є одъ найвеће части изводный преводъ Аустрійскогъ Граћ. Законика съ томъ разликомъ, што су одъ овога многи §§. изоставлѣни, нѣки другчіє размештени, а неколико само таковы додато. Именно Аустрійскій се состои изъ 1502 §§., а у србскомъ свега има 950 §§. — У чему и како одступа Србскій одъ Аустрійскогъ, и како преводъ своимъ оригиналу одговара, точнымъ ће сравненіємъ моћи докучити се.

Србско Правителство є заключило, да се са столицомъ и канцелларіяма своимъ изъ вароши, гди се досадъ налазило, у предградіє Терачійско измести, и купило є нову Господе Симића бывшу кућу, коя ће за Княжескій Дворацъ служити, а исто тако и други іоштъ неколико кућа у околини, гди ће Княжеска и Попечителства Канцелларія быти, Совѣтъ пакъ и Финансія смѣстити ће се у дворцу, гди и пре быше. — Одъ 1-огъ Дек. п. г. до последнѣгъ Фебр. тек. г. унешено є на Београдскомъ ћумруку изъ Цесаріє у Сербію: 80.823 оке жита; 5750 ока єчма; 9990 ока кукуруза, 156.845 ока брашна за лебацъ, 97.714 ока финогъ брашна (мунтмела); 1160 окова вина; 1160 ока ракіє; 2050 ока пасуля; 740 ком. чутура, 700 ком. асура, 600 ком. яя; 60 хиляда ком. печене цыглѣ, 21.541 око броћа, 1660 ком. учинѣны лисичіи кожа и т. д. осимъ подобны уношая на другимъ ћумруцыма, и осимъ рукодѣлны и колоніялны роба.

По извѣстію немачкій Новина познатый ренегатъ Вецлеръ дошао є као „Ефендія“ са некимъ налогомъ у Београдъ. Далѣ обратила се Порта на захтеванѣ Србскогъ Правителства на Аустрію, искаюћи одъ ове, да се противници садашнѣгъ Правителства Србскогъ са границе србске удале.

ВАЛАХІЯ.

Букурештъ, 8-могъ Марта. — Одъ некогъ времена влада овде таково движеніє, каково се нигда досадъ у овимъ Княжествама примѣтило ніє. Народна Скупштина є учинѣно предложеніє Правленія ради умноженія воинства одбацило; а за овимъ є привилегіюмъ руссійскомъ єдномъ за употреблаванѣ руда датый уничтожило. Примѣчанія є достойно, да є год. 1842-ре сама Народна Скупштина одъ Правленія умноженіє воинства искала, и да ово онда на таково предложеніє пристало ніє. Привилегіюмъ є Народна Скупшт. одбацила изъ тогъ повода, што по опредѣленію Устава земальскогъ Правленіє никаквогъ уговора, аренде или продає заключити неможе безъ соизволенія и знаня Скупштине. Ово є слѣдство првы засѣданія было, а што су ова дуже траяла, сотимъ су у све већу ватру партає долазиле и у веће непристойности падале. У засѣданіяма є присутствовао и енглезскій и французскій Посланикъ, коима су почестна места поредъ Предсѣдателя назначена была. Народна Скупштина є говорила, да обдѣляванѣ руда знаменито число способны дѣлателя изискує, и да ће сбогъ недостатка Валахіє у таковимъ за кратко време преко 30.000 руссійскій обдѣлявателя у Валахію доћи морати. Овакови бы люди морали после наравно многа потребна зданія подићи, око кои бы се у кратко у свакомъ призрѣнію важни насипи подићи морали. У ватри договора учиніо є Попечитель внутрены дѣла, братъ Княжевъ, велику неприличность, запитавши: „Заръ вы мыслите, да є Князъ у станю свою землю продати?“ Князъ є Народной Скупштини явіо быо, да є онъ изъ особыты причина споменутый привилегіюмъ само на 12 година дао, после коєгъ времена бы право опетъ земльи натрагъ припало. При овомъ мора се свакій, кои обстоятелства Валахіє познає, разумеваню руссійскій рудокопаца дивити, особыто кадъ помыслимо, да по Валахійскимъ законима свакій землѣдржацъ подигнута на своіой земльи зданія задржати право има. — Кадъ є тако Народна Скупштина сва предложенія княжеска са великимъ огорченіємъ одбацила, изясніо се Князъ у жестокомъ єдномъ рѣшенію, да онъ, увидећи, да Народна Скупштина у место да съ ньиме заєдно на добро отечества содѣйствує, нѣму се у свачему противи, сва своя учинѣна предложенія натрагъ узима и Народной Скупштини само то оставля, да се са прегледомъ текућій рачуна занима. На нѣгову жалость види онъ, да Народна Скупштина ніє у станю о озбильнимъ предметима совѣтовати се, и ако она своє поведеніє непромене, лако стварь до тога доћи може, да се цело нѣно дѣйствованѣ укине. Ове уредителне Уставу противне речи быле су олай на ватру. Съ викомъ се удовлетвореніє искало, на асталь се скакало, и мало є фалило, што се нису почупали. Митрополитъ є ублажавао, говорећи, да ће Князъ на ране, кое

є починіо, и лечителногъ балзама метнути. На Попечителство издао є Князъ заповесть, да се, будуѣи и пакость и неразумеванѣ труди нѣгова найболя предпріятія кодъ народа у подозрѣніе довести, сва на привилегіюмъ рудокопнѣ ради изданый относеѣа се писменна чрезъ печатню народу сообште. — Тако стое у садашнѣ магновеніе ствари у Валахіи, коіой безъ сваке сумнѣ одсудно магновеніе предстои. Шта ѣе ово са собомъ донети, то мораю они кабинети, кои се цела ствар понайвише тиче, ако іоштъ доцканъ ніе, опредѣлити. Слепа намѣрена оппозиція противъ Княза, основана на честолюбію, корыстолюбію, владолюбію и завысти, каква ѣе она слѣдства имати? Она ѣе наравно принудити Княза, да се са своимъ благодатнимъ предложеніяма на Порту, коя се нулли, и покровителствуюѣу Руссію, коя се предъ нуллу ставлѣной єдиници уподоблява, обрати, и таковимъ путемъ лека потражи.

По найновіимъ вѣстма Князъ Бибеско после зрелогъ разсужденія принужденимъ се нашао Народну Скупштину разпустити. Хоѣе ли се сотимъ и пуномоѣна писма членова садашнѣ Скупштине укинути, и за другу Скупштину и други членови бырати морати, то ѣе завысити одъ рѣшенія, кое ѣе изъ Стамбола и Петрограда на извѣстіе Княза Бибеска доѣи.

ТУРСКА.

Найновіи договори енглезскогъ и французскогъ Посланика съ Портомъ у смотренію повратка ренегата христіянскомъ вѣроисповѣданію велико вниманіе меѣу Грцима и Ерменима побуѣую, кои се довольно начудити немогу, што се Руссія, коя є досадъ као найвеѣій обранитель христіянства кодъ Порте сматрана, у овай вопросъ нимало немеша. Хоѣе ли мнѣніе Грка основано быти? кои веле, да Руссія желі, да се попуштанѣмъ Порте мухамеданству чрезъ Енглезску смртный ударъ нанесе, а сотимъ суштествованѣ турске државе у манѣ границе сузи и паденію нѣномъ веѣій се коракъ учини. На свакій начинъ є поступанѣ руссійскогъ Конзула при овомъ вопросу одъ велике важности, али се при свемъ томъ неда веровати, да ѣе енглезскій Министеріюмъ тако слепо поступати. Обште се држи, да ѣе Порта у овой прилици попустити, безъ да самъ постоѣій законъ упропасти, и да ѣе се цело замѣшателство сотимъ изравнати, што ѣе Порта обеѣати, да у будуѣе христіянству враѣаюѣи се ренегати неѣе смртію казнѣни быти. Хотя є ово вѣроятно, али се опетъ одреѣи неможе, да су изъ Беча Порти дошавши совѣти велико втеченіе на ову имали, и да ѣе она, или се противила или попустила, много по овимъ поступити. Знаменито є, што Ермени веѣма желе, да се у речи стоеѣій крвавый законъ оддржи, него да се укине. Они се боє, да ѣе, ако споменутый законъ укинутъ буде, многи Ермени изъ призрѣнія на болю будуѣность Изламъ примати, пакъ онда, ако у надежди преварени буду, опетъ се христіянству натрагъ враѣати. Риза-Паша одъ времена овогъ замѣшателства починѣ мнѣнію Европе веѣе вниманіе покланяти. Онъ дае себи изъ свію знатніи европейскій Новина знаменитіе членове на турски преводити, кое после са особытимъ позоромъ чита.

По вѣстма изъ Цариграда Турци у Адріянополю, Латакіи, Єрусалиму, Алеппу и Діярбекиру, дакле по веѣой части у ономъ предѣлу, кои є недавно европейскимъ втеченіемъ Турской повраѣенъ, спрама христіяна найвеѣа изступленія чине. Овако се Турци спрама христіяна благодарнимъ показую. Меѣутимъ, докъ овако Турци христіяне на найбезчеловѣчніи начинъ угнѣтаваю, сами се христіяни меѣу собомъ сбогъ вѣроисповѣданія гоне, греческо сырѣчь вѣроисповѣданіе ратта на западнѣ католичко, а ово опетъ напада на протестантско.

ГРЕЦІЯ.

Попечитель иностранны дѣла и финанціе заключили су са Посланикомъ турскимъ у Атини слѣдуюѣій уговоръ: 1-во Правленіе Греціе обвезуе се оне землѣ у фтіотису, о коима се досадъ са Портомъ препирало, преѣашньимъ ньовимъ притяжательима натрагъ повратити, и ньима одъ сваке стотине вредности за сваку годину, докъ є земля у притяжанію греческогъ Правителства была, осамъ као накнаду платити; 2-ро Порта одустае одъ свакогъ у смотренію Вакуфа на Еубеи чинѣногъ изтязаваня за умерену накнаду одъ 600.000 драхма. Надаю се, да ѣе турско Правителство овай уговоръ потврдити, и да ѣе прво тога слѣдство быти заключеніе греческо-турскогъ трговачкогъ уговора.

РУССІЯ.

Сви раббинери у пограничнимъ Окружіяма, да бы у будуѣе свакій поводъ строгимъ средствама противъ израилтяна препятили, дали су по свима синагогама обявити, да ѣе „свакій израилтянинъ, ако є 13-ту годину навршіо, у случаю потайногъ уносеня у државу странны еспапа казни велике чивутске анатеме подпасти.“ У таковомъ случаю мораѣе свакій израилтянинъ са преступникомъ свако сообращеніе подъ казнію споменуте анатеме прекинути, далѣ свакій ѣе израилтянинъ обвезанъ быти таковогъ преступника обштини обзнанити, а ово ѣе ствар тицаюѣемъ се Надлежателству сообштити. Кои страовито оно впечатлѣніе, кое назначена анатема у души свакогъ израилтянина производи, познае, тай ѣе се лако уверити, да є ово заключеніе раббинера моѣніе средство за предупреѣенѣ у речи стоеѣій изступленія, у колико су ова одъ израилтяна чинѣна, него найстрожіе чуванѣ границе. Польскій и руссійскій израилтянинъ више се бои одъ овакове анатеме, него одъ бича и прогнаня у Сибірію.

ВЕЛ. БРИТАННІЯ.

Претнѣ противника О'Коннелловы, да ѣе овай слѣдствомъ у Дублину изречене пресуде неко време у тавници провести морати, побудило є соучастіе Ирландеза у найвеѣемъ степену. Да бы они дакле свою любовь спрама О'Коннелла предъ светомъ засведочили, заключили су дань 27-дмый мес. Мая као праздникъ съ молитвама и постомъ торжествовати. Єли іоштъ кои народный трибунъ за живота свога овако славлѣнъ?

ПОЛИТИЗИРАНѢ.

У немачкимъ Липискимъ Новинама читамо слѣдуюѣе: Совѣтованя греческе Народне Скупштине мес. Януарія у смотренію тако названогъ вопроса о праву гражданства, или о томе, кои ѣеду Грци државна званія добыти моѣи несамо да су оне, кои се та ствар найвише тиче, здраво побудила, него су и меѣу свима умерено мыслеѣимъ државницима Греціе жалость разпространила; она су што више и саму странну дипломацію узбунила, сырѣчь представнике енглезске и французске дипломаціе у Атини, ове добре иначе пріятелѣ последнѣгъ движенія у Греціи. Као што є веѣъ явлѣно єданъ измеѣу Посланика, сырѣчь Посланикъ Коринтскій Г. Ренди, рекао є у засѣданію 23-егъ Ян. држаномъ: да „онъ революцію за окончану и Грецію за свобо-

дну признати неможе донде, доклегодь крстъ на Софійной мошеи намештенъ небуде, коегъ є место восточный варваризмъ и небрига западногъ христіянства са полумесецомъ заступила! Ове су речи онда на енглезскогъ Посланика тако непріятно впечатлѣніє учиниле, да є онъ одма изъ засѣданія отишао, а французскій Посланикъ є одъ поглавице оппозиціє изясненіє искао и нѣму є тога ради пребациванѣ чиніо. Међутимъ сотимъ стварь нити быва другчія нити боля; истина ніє паметно на таковимъ местима о подобнимъ стварма явно говорити, али при свемъ томъ цело є потврждаванѣ истинно, и подобна се често понавляю. И други су одъ год. 1821-ве такове речій явно изрекли, и ако бы се дипломація са нѣномъ непослѣдственостію приликомъ греческогъ вопроса до тога попустила, да такова потврждаваня за лажна прогласи, то бы се она у таковe стсарій упуштала, коє ньой неприличе. Г. Ренди рекао є далѣ споменутомъ приликомъ: „Велика идеа, коя є нашой революціи за основъ служила и ню оживлявала, коя є Европу и самогъ Султана принудила, да греческу народность признаду, содржава у скупи корыстій и братске любови цело христіянство, цело восточно христіянство, као верни толкователи ове велике мысли изяснили су се представници народни на Скупштини Треценской год. 1827-ме, да свакій гражданинъ Грециє быти може, кои у Христа верує и у Греціи се посели.“ Ако бы ткогодь ове речій съ озбильностію за лажне прогласити хотѣо, то бы се таковомъ у очи казати морало, да онъ внутреню исторію греческогъ народа одъ времена освоєнія Цариграда, да онъ света преданія одъ времена Ризаса, да онъ преданія жаркогъ и великогъ родолюбія и Хетеріяма и братствама међу Грцима непознає. Новіи стихотворци такоѣеръ су ове речи многопута произнели, греческій народъ у ньи верує и дѣломъ и словомъ за своє ій є признао. Іоштъ год. 1834-те писао є єданъ Енглезъ изъ Грециє: „Грци се вообште надаю, да ће скоримъ прилика доћи, кадъ ћеду они іоштъ далѣ къ сѣверу границе своє разпростанити; неки међу ньима и то мысле, да ће Краль Отто у Цариграду своє бракосочетаніє торжествовати.“ Год. 1833-е писао є Фридрихъ Тиршъ: „Грецiя є међу Европомъ, коя поредъ свегъ тогъ, што ю революціє разтрзаю, опетъ на добромъ темелю стои, и међу востокомъ, кои є оставивши своя давнашня установленія самъ основъ свогъ дружевногъ живота променуо, поставлѣна. У садашнѣ доба тражи Турска свой основъ у европейскимъ установленіяма, коя су нѣнимъ нравима сасвимъ противна, и у коима она ни толико средства неналази, да поредакъ, за коимъ тежи, оддржи. Поредъ све бриге, кою Европа око обдржанія Турске носи, мора она собственнимъ очима гледати, како се Турска разпада. Може ли Грецiя при томъ безъ соучастія остати? Непита се садъ, шта є Грецiя у садашнѣ време, него шта она за кратко време быти може. Преухитраваюћи нѣно новорожденіє и будућность, много іой є говорено о срећномъ нѣномъ опредѣленію, коє іой союзъ нѣнъ са восточномъ државомъ и сродство са ове народима обриче. У Грециі су све желѣ на ову страну управлѣне. Питаймо ма когъ Грка нижегъ реда: коє є поглавита варошь Грециє? и онъ ће намъ одговорити: Цариградъ. Питаймо га: кадъ ће ваша революція окончана быти? и онъ ће одговорити: кадъ крсть на свету Софію подигнутъ буде.“

ТРГОВИНА и РАДИНОСТЬ.

Буръ, 6-огъ Апп. — Ове седмице држаный вашаръ быо є како у призрѣнію на рукодѣлне еспапе, тако и у призрѣнію на трговину у маломъ рѣавъ. И земальски производи су слабо пролазили; коня и марве было є много на вашару. Цена є была слѣдуюћа: 1 паръ лепы коня за кола 600—800 фор., 1 паръ средній коня за кола 4—500 фор., 1 паръ просты коня 140—200 фор. ср., 1 паръ теглеѣій волова 250—300 фор., 1 п. дебелы волова 350—380 фор., 1 крава 70—120 фор., 1 теле 10—18 фор., 1 паръ воловскій кожа 45—55 фор., 1 паръ кравлый кожа 30—40 фор., 1 паръ коньскій кожа 16—25 фор., 1 паръ телеѣій кожа 5—6 фор., 1 паръ овчій кожа 3—4 фор. 30 кр., 1 паръ ягнѣѣій кожа 2—2 фор. 30 кр., 1 цента сланине 40—45 фор., 1 цента сала 45—48 фор., 1 цента масти 65—70 фор., 1 цента лоя 45—50 фор., 1 цента куделѣ 25—60 фор., 1 цента легтингера дувана 60—70 фор. бечке вредности. Цена ране была є слѣдуюћа: чисто жито 2 фор. 30 кр. — 3 фор. 54 кр., наполица 2 фор. 6 кр. — 2 фор. 24 кр., ражь 2 фор. 12 кр. — 2 фор. 24 кр., єчамъ 1 фор. 30 кр. — 1 фор. 42 кр., зобъ 1 фор. 36 кр. — 1 фор. 45 кр., кукурузъ 2 фор. 30 кр. — 2 фор. 48 кр., пасуль 4 фор. 15 кр. — 4 ф. 30 кр. пож. мер. Цена є у Бечкой вредности.

Ходъ (Курсъ) новаца на Бечкой Берзи 8. р. Апр.

Државне облигаціє		са 5 на сто	$111\frac{1}{8}$
„	„	„ 4 „ „	—
„	„	3 „ „	$77\frac{11}{16}$
Банк-акціє	„ „	по —— ф. ср.	

Цена ране у Пешти 12. Апр. по рим. Пешт. мер. грош. В. В.

	найб.	сред.	лош.
Жито	125	115	106
Наполица	80	73	68
Ражь	70	68	62
Єчамъ	52	50	44
Зобъ	49	47	44
Кукурузъ	70	67	60

Станѣ Дунава у Пешти.

10 Апр.	10′	10″	6‴.
11.	10′	10″	9‴.
12.	10′	10″	6‴.

Лутрія Будимска 10. Апр. п. р.

23. 56. 76. 9. 63.

ОГЛАСИТЕЛЬ

БРЗОВОЗСТВА ОБЯВЛЕНІЄ.

Чимъ су доле подписати ньіово дояко само одъ Пеште до Бає постояно брзовозства заведеніє, за будуште одъ Пеште преко Бає, Сомбора и Куле сасвимъ до Новогсада разпространили; то слѣдуюћимъ всеобште на знанѣ даю, да ће изъ Новогсада преко Куле, Сомбора и Бає у Пешту, одъ 1-огъ Априла п. р. т. л. свакогъ Понедѣлника, Среде и Петка, и натрагъ изъ Пеште преко реченны градова у Новысадъ такоѣеръ свакогъ Понедѣлника, Среде и Петка, єдна кола у два дана путованю отлазити.

Єдна особа поредъ 30 фунти теретногъ пртляга, плаћа одъ Новогсада до Бає 3 фор., а до Пеште 7 фор., натрагъ изъ Пеште у Новысадъ 6 фор. у сребру.

Одпутованѣ у Новомсаду є у Турскомъ-Хану, у Кули у господскомъ великомъ гостилнику, у Сомбору кодъ Елефанта, у Бає у гостилнику кодъ златногъ Лава, а у Пешти у двору кодъ Мађарскогъ Краля поредъ немецкогъ театра.

Никола Лаутъ
подватникъ.

Учредникъ и Издаватель Ѳеодоръ Павловичь. — У Пешти, М. Дороѳеє улицы, Nro 20.

У БУДИМУ, писмены Кр. Свеучилишта.